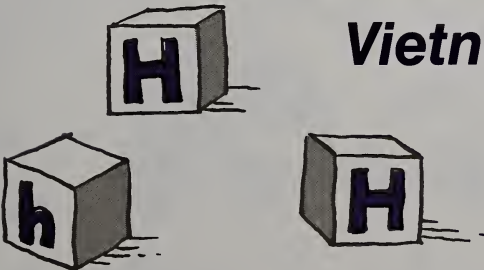

Bệnh thiếu máu Thalassemia đối với dân Á Châu

Vietnamese

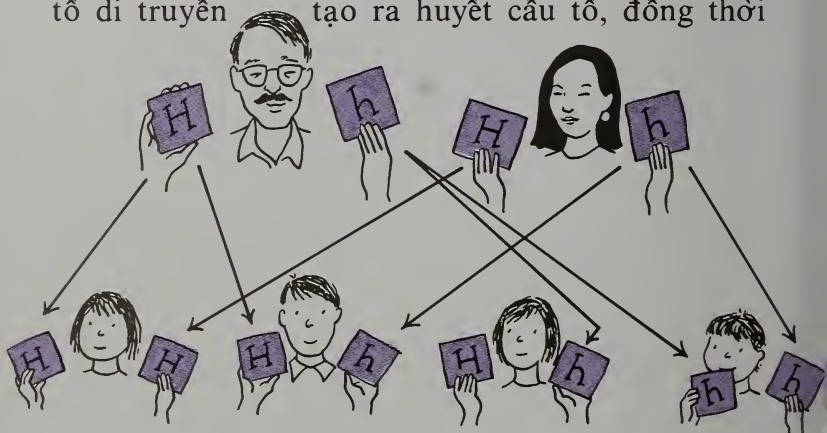
AAPCHO
Association of
Asian Pacific
Community Health
Organizations

Bệnh Thiếu Máu Thalassemia là gì ?

Bệnh thiếu máu Thalassemia là sự rối loạn về máu gây ra bởi di truyền. Người mắc bệnh thiếu máu Thalassemia không có khả năng tạo đủ huyết cầu tố trong hồng huyết cầu của họ. Huyết cầu tố là một bộ phận của hồng huyết cầu giúp cho việc lấy dưỡng khí trong phổi để cung ứng cho các bộ phận khác trong cơ thể. Tất cả các tế bào trong cơ thể đều cần phải có dưỡng khí. Nếu không đủ huyết cầu tố trong hồng huyết cầu, thì dưỡng khí không được đưa đến các bộ phận khác trong cơ thể. Các tế bào sẽ không hoạt động đúng mức khi thiếu dưỡng khí.

Tại Sao Bạn Mắc Bệnh Thiếu Máu Thalassemia ?

Bạn chỉ có thể mắc bệnh thiếu máu Thalassemia bởi di truyền mà thôi. Bạn không thể bị lây bởi người khác được. Tất cả chúng ta đều di truyền lại những khối yếu tố di truyền cấu tạo nhỏ xíu từ cha mẹ. Những yếu tố di truyền này sẽ quyết định dáng vóc chúng ta. Chúng cấu tạo màu con mắt và sợi tóc chúng ta và cũng giải thích sự giống nhau của những người cùng dòng họ dù trải qua nhiều thế hệ. Ngoài đặc tính về cơ thể, yếu tố di truyền còn đóng vai trò đối với nhiều chứng bệnh. Đó là lý do tại sao có vài chứng bệnh thường xảy ra trong gia đình. Yếu tố di truyền tạo ra huyết cầu tố, đồng thời

cũng truyền những nhược điểm, những vấn đề, những bệnh tật của cha mẹ cho con cái họ.

Ai Bị Di Truyền Bệnh Thiếu Máu Thalassemia?

Người nào có cha mẹ mang yếu tố di truyền đều có thể thừa kế bệnh thiếu máu Thalassemia. Bệnh này rất phổ biến ở vùng Địa Trung Hải

(Hy Lạp và Ý), Trung Đông (I-Ran, Do Thái và Thổ Nhĩ Kỳ), Phi Châu, Á Châu (Trung Quốc, Thái Lan và Phi Luật Tân) và Đông Nam Á. Trong nhóm những sắc tộc này, người Đông Nam Á là dân mắc bệnh này nhiều nhất.

Bệnh Thiếu Máu Thalassemia.

Có hai loại bệnh thiếu máu Thalassemia. Bệnh thiếu máu Thalassemia loại Alpha và bệnh thiếu máu Thalassemia loại Beta.

Bệnh Thiếu Máu Thalassemia Loại Alpha.

Bệnh thiếu máu Thalassemia loại Alpha là bệnh rất trầm trọng trong tất cả các trường hợp gây ra tình trạng thiếu nước trong thai nhi (thai chết trong bụng mẹ hoặc chết lúc sinh ra) và gây ra nhiều vấn đề cho người mẹ. Bào thai đã bị nhiễm bệnh trong tử cung và chết lúc chào đời hoặc chết sau khi sinh ra không bao lâu.

Loại bệnh thiếu máu Thalassemia Alpha khác có tên là Bệnh Huyết Cầu Tố. Bệnh này sẽ làm cho cơ thể sản xuất hồng huyết cầu kém đi, vì vậy sẽ gây ra nhiều vấn đề khó khăn cho sức khỏe.

Bệnh Thiếu Máu Thalassemia loại Beta.

Bệnh thiếu máu Thalassemia loại Beta (còn gọi là Bệnh Cooley's) thường không có dấu hiệu rõ rệt lúc sinh ra, nhưng triệu chứng sẽ xuất hiện khi đứa bé sinh ra được 3 tháng. Đứa bé bắt đầu có nước da xanh xao, lười ăn, dễ cáu và chậm lớn. Nếu không định bệnh được, cơ cấu xương của

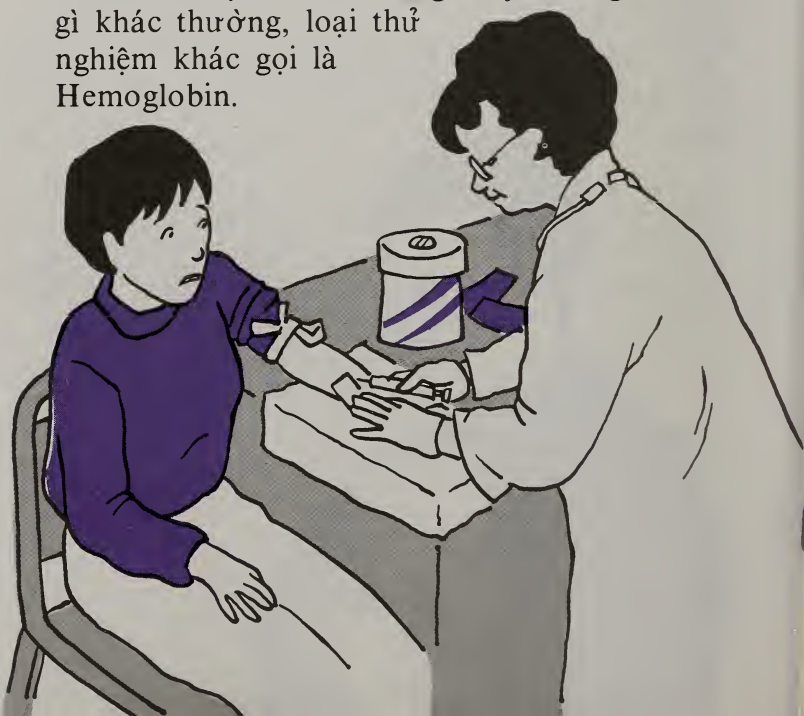
đưa bé thay đổi, tình trạng thiếu máu tăng dần (không đủ hồng huyết cầu) và đưa bé có thể bị chết nếu không được chữa trị sớm. Đứa bé mắc bệnh thiếu máu loại Beta chủ yếu phải được truyền máu mỗi tháng để bảo tồn sinh mạng. Loại bệnh thiếu máu Thalassemia khác là bệnh thiếu máu Thalassemia Cấp Trung và loại bệnh thiếu máu Thalassemia E-Beta. Hai loại này tương đối nhẹ trong tất cả các trường hợp. Tuy nhiên, chúng vẫn làm cho cơ thể không sản xuất đủ hồng huyết cầu và bệnh nhân có thể bị mệt mỏi, chậm lớn, dễ bị lây bệnh truyền nhiễm và có thể gây ra nhiều vấn đề khác cho sức khỏe. Hơn thế nữa, nhiều người bị bệnh thiếu máu Thalassemia E-Beta có thể phải tiếp máu thường xuyên.

Đặc Tính Di Truyền Về Bệnh Thiếu Máu Thalassemia.

Đặc tính di truyền của bệnh thiếu máu Thalassemia loại Alpha và Beta là các dạng phổ biến nhất trong bệnh thiếu máu Thalassemia. Nó không phải là bệnh tật. Người có đặc tính di truyền bệnh thiếu máu Thalassemia vẫn sống lành mạnh và sức khỏe họ không thấy có vấn đề gì.

Làm Cách Nào Có Thể Biết Mình Có Đặc Tính Di Truyền Bệnh Thiếu Máu Thalassemia ?

Có nhiều phương pháp thử nghiệm để tìm ra bạn có mang đặc tính di truyền của bệnh thiếu máu Thalassemia. Loại thử nghiệm sơ khởi là lấy vài giọt máu từ đầu ngón tay bạn để thử xem máu bạn có vấn đề gì hay không. Nếu có gì khác thường, loại thử nghiệm khác gọi là Hemoglobin.

Hiện Tượng Điện Chuyển có thể được tiến hành. Loại thử nghiệm này chỉ cần chút ít lượng máu mẫu lấy trong tĩnh mạch để xác định chứng bệnh.

Bạn Có Thể Làm Gì Để Giảm Mối Lo Âu Đối Với Bệnh Thiếu Máu Thalassemia ?

1 Bạn nên tìm hiểu nhiều hơn đối với bệnh thiếu máu Thalassemia. Bạn cần hiểu rõ bệnh này là bệnh gì, ai có thể bị ảnh hưởng, và tại sao thử nghiệm là việc cần thiết. Bạn nên hỏi bác sĩ hoặc trung tâm khám bệnh về việc này.

2 Bạn có thể đi thử nghiệm để tìm đặc tính di truyền của bệnh thiếu máu Thalassemia. Bạn có thể tìm ra bạn có phải là người mang đặc tính di truyền và gia đình bạn có đặc tính di truyền.

3 Đối với vợ chồng nếu đều đã bị xác nhận là mang đặc tính di truyền bệnh thiếu máu Thalassemia, sự hướng dẫn về di truyền học có thể giúp bạn tránh những nguy hiểm có thể xảy ra trong khi mang thai.

4 Thử nghiệm đưa bé sơ sinh của bạn có thể tìm được bệnh thiếu máu Thalassemia sớm hơn. Một khi đã biết là có bệnh, đưa bé bạn cần phải được chữa trị sớm và chăm sóc cẩn kẽ hơn.

Điểm Nên Lưu Ý Đối Với Bệnh Thiếu Máu Thalassemia.

1 Bệnh thiếu máu Thalassemia là một bệnh khác thường về máu gây ra bởi sự di truyền, có nghĩa là nó được di truyền từ thế hệ này qua thế hệ khác.

2 Bệnh thiếu máu Thalassemia lan tràn khá nhiều trong người Á Châu, đặc biệt là người Đông Nam Á.

3 Nếu có đặc tính di truyền của bệnh, bạn không bị ảnh hưởng gì cả mà chỉ mang phải một yếu tố di truyền của bệnh này. Bạn vẫn sống bình thường nhưng có thể có hiện tượng thiếu máu nhẹ.

4 Nếu cặp vợ chồng mang bệnh thiếu máu Thalassemia mà muốn có con thì rất có thể đứa bé còn trong bào thai sẽ bị bệnh này và khi sinh ra đứa bé tất nhiên sẽ mắc bệnh thiếu máu Thalassemia.

5 Có nhiều phương pháp thử máu để xác định bạn có mang bệnh thiếu máu Thalassemia hay không. Khi bạn và người vợ hoặc chồng của bạn được xác định là mang bệnh, bạn sẽ có quyết định hữu hiệu hơn về kế hoạch gia đình.

6 Nhiều loại bệnh thiếu máu Thalassemia có thể chữa trị được. Nếu biết được con bạn bị mắc bệnh, bạn có thể cứu được tính mạng của nó. Việc chuẩn đoán sớm rất là quan trọng.

Cần Liên Lạc Với Ai Để Biết Thêm Chi Tiết ?

Bệnh thiếu máu Thalassemia rất phổ biến trong cộng đồng người Á Châu (đặc biệt là dân Đông Nam Á). Tìm hiểu thêm về chứng bệnh này có thể bảo vệ sức khỏe bản thân và gia đình. Nếu bạn muốn có thêm tài liệu về bệnh thiếu máu Thalassemia, bạn có thể hỏi bác sĩ trong vùng bạn ở hoặc trung tâm khám bệnh. Bạn cũng có thể nói với họ về việc thử nghiệm để xác định có đặc tính di truyền bệnh thiếu máu Thalassemia.

This brochure is available in English, Chinese, Korean, Laotian, Tagalog and Vietnamese.

Copyright 1990. Association of Asian Pacific Community Health Organizations, 310 8th St., Suite 310, Oakland, CA 94607, 415/272-9536.

All rights reserved.

✓ Funding provided by the Bureau of Maternal and Child Health and Resources Development.

1996

Illustrated by Ellen Joy Sasaki

Designed by Peter Matsukawa